

Kiállítás díj: egész évre 10.— P. Félévre . . . 5.— P.
 A hirdetés díj: mm-ként 32 fillérrel előre fizetendő. Szöveg közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bpest VI., Aradi u. 11. sz. IV. emelet 4. (LIFT) — Térész körútnál —
 Tel.: Aut. 168-98
 Lap megjelenés minden hé 1-én és 15-én.

Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
 A fogadós-, vendéglős-, korcsmáros és kávésipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincéérdekeket képviselő lap

Popper Mór és Lipórt. bornagykereskedés

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8. szám.

Telefon: József 359-78.

Alapítattott 1869. évben.

Az 1922. évi országos szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

JÉGSZEKRÉNYEK

bor- és sörkiméző
 készülékek, pohárállványok minden méretben, valamint székek és asztalok gyári árban kaphatók. Kedvező fizetési feltételek! Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek. Kérjen árajánlatot! jégszekrények, bor- és sörkiméző készülékek üzeme

Klement András

BUDAPEST, VII, KIRÁLY U. 27.
 (az udvarban)

Telefon: J. 401-10.

Lerakat: DEBRECEN, Piac u. 42.

Vendéglők, szállodák és kávéházak

vászon- és damaszt-áruszükségletüket legelőnyösebben beszerezhetik

Kohn Bernát

vászonáru üzletében
 BUDAPEST, KIRÁLY UCCA 13
 (Gozsdu-ajtóház második udvar)

hol is nagy tétel
 abroszok és szalvéták alkalmi áron, továbbá törülközők, tör-lők, hangerlik, ágyneműek stb. példátlanul olcsón kaphatók.

Duplán szövött színes cérna-abrosz 130/130 cm. drbjá P 3.80

Duplán szövött abroszkelme 130 cm. széles, per mtr P 3.20

Cégünk hírneve garancia az áru jó minőségéért.

Saját érdeke

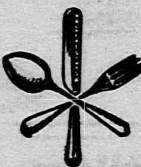
minden vendéglősnek, hogy bor- és sörkimézőkészüléke kifogástalanul működjön. Mielőtt bárhol szükségletét beszerezne, forduljon bizalommal Stiller Artur céghez, hol állandóan raktáron talál jégszekrényeket, bor- és sörkimézőket.

Javítások szakszerűen eszközöltetnek.

Stiller Arthur

jégszekrények és sörkimézők üzeme Budapest, VII, Kazinczy u. 6b. Tel.: J 413-70
 Kérjen árajánlatot.

Hacker és Társa



chinaezüst, és alpakka-árúk

Budapest, VII., Sip ucca 6.

Telefon: József 354-55.

Szent István Sortersör

a Polgári Serfőzde páratlan különlegessége.

TEKE

GOLYÓ ÉS BABA

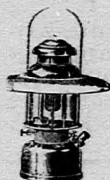
SCHULLER KÁROLY
 műszertgályosnál, VII, Miksa ucca 3.

Vendéglős urak!

A sokak által már ismert

Betánczi

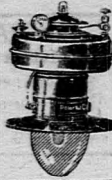
erősen szénsavas és lithiomos, vesetisztító gyógyforrás, kitünő borvize egész alacsony áron kerül forgalomba. Megrendelhető a Cigekai Jódos gyógyforrások magyarországi vezérképvisleténél: Budapest, V., Sas ucca 29.
 Telefon: Aut. 120-20.



Világítsa vendéglőjét kerthelyiségét
 nagyfényű
 petroleum- gázlámpáinkkal!

Olcsó, biztos üzem. Lámpák 300-tól 1000 gyertyafényig.
 Kérje ismertetőnket!

Meteor világítási és olajkereskedelmi rt.
 Budapest. VIII, Rákóczi út 73. Telefon: J. 354-81



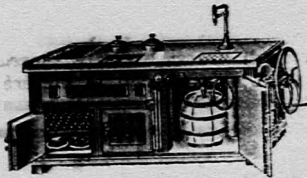
TÖRLEY
PEZSGÓ
 Talléman, Casino, Rezervé.

HENNEFELD R.-T. JÉGSZEKRÉNY- GYÁRA, BUDAPEST,

VI., Ó UCCA 6. szám. (Vilmos császár út mellett.) Telefon: A. 114-29.

Szabadalm. jégszekrények és sörkimérő készülékek.
Automatikus villamos hűtőszekrények.

Sørszerelvények.
Kedvező fizetési
feltételek.



Jégszekrények és
sörkimérők
pontos javítása.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

HEXNER JÓZSEF

BUDAPEST, VI., KIRÁLY UCCA 25.

Kávéházi és vendéglői

felszerelési szaküzlete

Telefon: József 429-02.



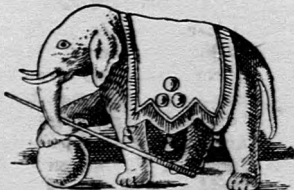
Szállít mindennemű alpacca és alpacca-
eszköz felszerelési tárgyakat. — Év-
eszközök legolcsóbb beszerzési for-
rása. Billiárdasztalok, golyók, dákok,
dominók, éttermi márvány- és kártya-
asztalok. — Sörkimérő-készülékek
minden méretben, borkimérő asztal-
lal, levegő vagy szénsavnyomásra is.
Hitelesített vendéglői üvegáruk a leg-
nagyobb választékban gyári áron.
Újraezüstözés és alpaccaáruk javítása
jutányos áron. Kérjen árjegyzéket.
Saját vagy megadott tervek szerint
teljes szálloda-, étterem-, kávéház-,
cukrárszoba- és kaszinóberendezések.

PAITZ JÁNOS

MŰESZTERGÁLYOS, DAKÓ, TEKE-
ASZTAL ÉS ELEFÁNTCSONT TEKE-
GOLYÓ GYÁR

BUDAPEST, VII., AKÁCSFA UCCA 55.

TELEFON: József 406-29.



Teljes kávéházi és vendéglői be-
rendezések Billiárdok, dákok, golyók,
dominók, sakkok, Sör-
apparátusok, jégszekrények, asz-
talok, székek, Lignum Sanctum
kugligolyók, kuglibábuk stb.

Jégszekrények

sörapparátok, pohárállványok,
mészáros-jégszekrények
bárkinél olcsóbban

Puchala Károly

jégszekrény- és asztalosáru üzem
VI., RÓZSA UCCA 51-55. SZÁM
Telefonhívó: 257-73.

KREIBICH

szállodal, kávéházi és ven-
déglői összehelyeztetek
:: elhelyező irodája ::

mely 36 év óta fennálló és úgy a fő-
nök urak, mint az elhelyezett személy-
zet teljes elismerését érdemelte ki.

Budapest, VI., Kaas Ivor u. 3.

Telefon: Aut. 854-66.

Valentin Vilmos

sírkőüzeme
Bpest-Kőbánya,
az Újtemetőnél.

Modern művészi síremlékek.

A „Vendéglősök és Korcsmárosok
Temetkezési Egyesülete”
tagjainak árkedvezmény.

Páratlan sikere van

Podruzszik Béla

a Hungária nagyszálló konyhafőnöke

Legújabb

Szakácskönyvének

harmadik kiadásának
a polgári konyha, házi cukrászat és a
diétás főzés ismereteivel.

A könyv 10 pengő és a portó. Meg-
endelhető az összeg előzetes bekül-
désével lapunk kiadóhivatalában.

Vásárlásnál a kártársak
saját érdekükben
hivatkozzanak a Fogadóra

NAGY IGNÁC

pinceszerezési cikkek raktára

Budapest, VII., Károly-körút 9

Ajánlja dusen felszerelt raktárát, u. m.
hordószivattyúk, szűrőgépek, palackok,
parafadugók, címkek stb. — Tel.: J. 115-15

Használt és új vendéglői,

kávéházi berendezések,

asztalok, székek, billiárd-
asztalok, dákok, golyók,
sörapparátusok, alpacca-
evőeszközök és az összes
felszerelési tárgyak

legolcsóbb
beszerzési
forrása

Braun Gyula

Budapest, VII., Sip ucca 14. sz.

Alapított 1895.

Mielőtt könyvelésének rendbehozatala fe-
leit határozná, mielőtt könyvelőjének a
mérleg elkészítésére utasítást adna, for-
duljon bizalommal VARGHA LÁSZLÓ
hites könyvszakértőhöz, az

ADÓ ÉS KÖNYVVITEL

szerkesztőjéhez, Budapest, VIII. József
körút 86. szám. Telefon: József 322-60

tanácsért

adózás és könyvelés szempontjából.
Könyvvizsgálatoknál az ellenőrző könyv-
szakértő az Ön érdekeit védi.

Vállal: könyvelések feltekintését, revizió-
ját, rendbehozatalát, örökösödési és társas-
üzleti elszámolásokat, havi és órákonyve-
lést, adóügyek ellenőrzését. Lapunk elő-
fizetőinek 25%-os kedvezményt biztosítva!

LÖWY SAMU

Vendéglői és kávéházi
üveg és porcellánáruk

gyári lerakata

BUDAPEST, VII., CSENGERY UCCA 19.

TELEFONHÍVÓ: JÓZSEF 435 70.

E lapra való hivatkozással
10% árengedmény.

Szabadszálláson

kitűnő rizling bor kisebb
és kadarka és tételekben is
eladó

özv. Hangel Péternél,
Fülöpszállási út

ÖZV. BERKOVITS KÁROLYNÉ

Budapest, VI., Sip ucca 4. sz.

Telefon: J. 425 31.

Hektograph, papírszal-
véta, blokk, étlap, fog-
vájó, billiárdgolyók.

dákok, sakkok és az összes
vendéglői és kávéházi kellekek
legolcsóbban.

Előfizetési ára:
 Egész évre 16. — P
 Félévre 8. — P
 M. kir. postakártyaképzőtéri
 csekkzámla száma 38990
 A hirdetési díj mm-
 ként 32 tílereselőre
 fizetendő. Szöveg
 közt ennek duplája

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség és
 Kiadóhivatal Bpest
 VI. Aradi u. 11. sz.
 IV. emelet 4. (Lift)
 — Teréz körútnál —
 Tel.: Aut. 188—98
 Lapmegjelenés
 minden hó 1-én és 15-én.

A "KORCSMÁROS" MELLÉKLETTEL

Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete és a Budapesti Koresmárosok Szakosztálya hivatalos közlönye
 A fogadós-, vendéglős-, koresmáros és kávéipar, idegenforgalmi, borgazdasági és pincérkérdéseket képviselő lap

A forgalmi adómentességet nem terjesztik ki, de a forgalmi adóváltás rendszerével (fázis rendszer) folyamatban lévő kiépítésével könnyítenek a kereskedők és iparosok terhén

Ismeretes, hogy az 1930. évi 84.600 szá-
 mú pénzügyminiszteri körrendelet az
 állandóan segédnélkül dolgozó kézmű-
 vesiparosok bevételeit 1930. évi július
 hó 1-től kezdődően ideiglenesen mentesítte
 az általános forgalmi adó alól. E mentesség
 az állandóan segéd nélkül dolgozó kézmű-
 vesiparosokat csak akkor illeti meg, ha ket-
 tőnél több tanoncot nem tartanak. Méltány-
 lást érdemlő körülmények között esetenként
 előterjesztett kérelem alapján hasonlóan
 felmentik a pénzügyigazgatóságok az
 általános forgalmi adó alól az olyan
 legfeljebb egy segéddel és két tanoncal
 dolgozó kézművesiparost, aki legalább
 75 százalékos hadirokkant, illetőleg
 rokkantsága oly természetű, hogy ipar-
 ában akadályozza, vagy az ipart
 özvegyi joggal folytatja, vagy végül
 öregség vagy rokkantság folytán eső-
 kint munkabírású és segédként család-
 tagot alkalmaz.

E mentesítő rendeletet a kormány
 tudvalevőleg oly szándékból adta
 ki, hogy az iparosságnak az a része,
 amely a gabonáinak emelkedésének
 következményeit (boletta) nehezen
 viselné el, némiképpen kárpótlás-
 ság. A kézművesiparosság körében a
 rendelet kibocsátása valóban megnyugtató-
 latot hatott, egyes foglalkozási ágak
 körében azonban csalódást okozott az
 hogy a pénzügyi hatóságok némely
 kézművesiparos mentesítése céljából
 történt bejelentésének tudomásulvéte-
 lét megtagadták azzal az indoklással,
 hogy iparáguk jellegénél fogva nem
 tekinthetők kézművesiparosoknak. Mivel
 az említett rendelet 1. §-a az állandóan
 segédnélkül dolgozó kézművesiparosok
 bevételeit minden különbség
 tétele nélkül mentesítette a forgalmi
 adó alól, a kamara az annak idején hoz-
 zá beérkezett panaszokat az illetékes
 pénzügyigazgatóságok, majd pedig a
 pénzügyminisztérium elé terjesztette
 oly célból, hogy a rendelet mentesítő
 határozmányának egyetemes érvény
 szereztesse. A pénzügyminisztérium
 számos iparágat a rendelet mentesítő
 hatálya alá sorozott, viszont számos
 fontos iparágat névbe a döntés úgy
 szült, hogy ezek nem esnek a kézmű-
 vességgé fogalma alá és így továbbra is

forgalmi adó-alanyok maradnak.

Jogbizonytalanság állván elő, a pénzügyi
 kormány a pénzügyigazgatóságokhoz
 98.204—1930. VIII. b. szám alatt
 körrendeletet bocsátott ki, amely hi-
 vatva van a fentidézett 84.600—1930. sz.
 rendeletet hivatalosan magyarázni és
 ebben jut hivatalosan kifejezésre az a
 felfogás, hogy a mentesítő alaprendelet
 nem vonatkozik általában az olyan
 foglalkozást űző összes adózóra, akiknek
 foglalkozása az ipartörvény értelmében
 iparigazolvány vagy iparengedélyhez
 van kötve, hanem ezeknek az iparosoknak
 a körén belül csupán a kisebb kézmű-
 vesiparosokra, tehát tulajdonképpen
 azokra, akik kézműipari termékek elő-
 állításával, átalakításával vagy megmunká-
 lásával foglalkoznak és akik általában a
 29.500—1929. sz. rendelet 13. §-a 1.
 bekezdésének I. pontja értelmében
 ezideig kivételsszerű átalányozás alá
 estek. E magyarázó rendelet tudvalevőleg
 két kategóriát különböztet meg:

Az adómentesség kedvezményében
 részesülő iparágak között példaként a
 miniszteri rendelet felsorol 53 ipar-
 ágat.

Az adómentesség kedvezményben
 nem részesülő 26 iparágat pedig a ren-
 delet a következőkben sorolja fel:

1. Beraktározó vállalat,
2. bérkoosis,
3. drognista,
4. fényképezés,
5. fogtechnikus,
6. fuvaros,
7. helyszerző,
8. hirdető vállalat,
9. hentes,
10. kávé,
11. koresmáros
12. kifőző,
13. kéményseprő,
14. mészáros,
15. molnár,
16. ószeres,
17. pék,
18. révész,
19. sütő,
20. szállodás,
21. szállítmányozó,
22. személyszállító,
23. teherszállító,

24. szikvizgyártó,
25. vendéglős,
26. zsidóbarát.

A budapesti kamarának álláspontja
 kezdettől fogva az volt, hogy az egyen-
 lő elbánás elvéből kifolyólag és az
 alaprendelet tételes határozmányainak
 megfelelően a mentesítés adó kedvez-
 ményének a segédnélkül dolgozó összes
 kézművesiparosokra ki kellene terjed-
 nie. Oly célból, hogy a kamara a pénzügyi
 kormányzat előtt demonstrálja: mily
 számos iparágáról nem történt említés,
 s ennél fogva mily sokan vannak jog-
 bizonytalanságban, még a múlt év
 augusztus 23-ikán kelt felterjesztésében
 80 iparágat sorolt fel, amelyet a ren-
 delet felemlítés nélkül hagyott.

E felterjesztés a pénzügyminiszteri-
 um 39.410—1931. VIII. b. számú ren-
 delettel intézte a székesfővárosi m. kir.
 Pénzügyigazgatósághoz, amely hatóság
 most 48.041—1931. II. a. szám alatt
 átiratot intézett a kamarához, tudomásunkra
 adva azt a felfogást, amelynek
 alapján a pénzügyi kormányzat a kézmű-
 vesiparosok mentesítésének ügyét
 elbíráltatni kívánja:

E szerint:

Az idézett alaprendelet határozma-
 nya nem az ipartörvény szerint ipar-
 igazolványhoz, vagy iparengedélyhez
 kötött foglalkozásúak mentesítését cé-
 lozza, mert hiszen a forgalmi adó kö-
 telezettség nem az ipartörvényben fel-
 vett kategóriákra vonatkozik. Az em-
 litett rendeletek általában meghatározás-
 zásat adják azoknak a foglalkozásoknak
 és feltételeknek, amelyek mellett a
 mentesség igénybevehető, illetve en-
 gedélyezhető. E tekintetben közömbös,
 hogy a foglalkozás iparengedély, vagy
 iparigazolványhoz van-e kötve, illet-
 ve, hogy az illető kézműves iparengedé-
 llyel, vagy iparigazolvánnyal tényleg
 rendelkezik-e.

Ezután a rendelet hangsúlyozza, hogy
 a fenti felsorolás nem taxatív jellegű,
 hanem csupán példaképpen említi fel a
 mentesítés alá eső ipari foglalkozásokat.
 A rendelet kijelenti, hogy a kamara
 felterjesztésében foglalt 80 ág közül
 77 mentesítés alá esik, a 12, 37, és 47.
 szám alatt felsoroltak kivételével,
 vagyis ezen kijelentés értelmében nem
 mentesülnek a cukrászok, a kozmetikusok
 és a mézeskalácsosok, azzal az indok-
 lással, hogy a kozmetikusok a ren-
 delet intenciói szerint nem esnek a
 mentesíthető kézműves iparosok köré-

be. Itt feltehetőleg a rendelet arra céloz, hogy a kozmetikusok kézműipari termékek előállításával, átalakításával vagy megmunkálásával nem foglalkoznak. A cukrászokat és mézeskalácsosokat pedig azért nem mentesíti a minisztérium, mert nem 2 százalékos forgalmi adót, hanem forgalmi adó váltásig kötelesek tudvalevőleg fizetni, amire a mentesség nem vonatkozik.

A 84.600—1930. P. M. számú rendelet alapján az ország területén több mint 53.000 kézművesiparost lehetett a forgalmi adó alól felmenteni. Arra a jelentős összegre való tekintettel, amit ez a mentesítés jelentett, költségvetési

okokból nincs módjában a pénzügyminisztériumnak a kamara előterjesztésében foglalt azokat a kérelmeket teljesíteni, amelyek a mentesség körének kiterjesztésére vagy a mentesség feltételeinek enyhítésére vonatkoznak.

A pénzügyminisztérium a mentesítések ilyen irányban való kiterjesztését most azért sem tartja időszerűnek, mert a forgalmi adóváltás rendszerének (fázis rendszer) folyamatban lévő fokozatos kiépítése a kereskedőknek és iparosoknak a segítők és gépek számára való tekintet nélkül általánosságban különben is könnyítéseket fog hozni.

gyar úrnak, ideálja a magyar fogadónak!

Amit csinált, amit elgondolt, megálmodott, abban stílus volt s ennek a stílusnak a nyomát meglátjuk minden zeg-zugán az Ő ősi Pannoniájának, melyet legutóbb harmadszor épített újjá, megkoronázza ezzel életének nagy munkáját, de nyomát látjuk muzeális értékű gyűjteményein, műkincesin, házában, kertjén, lakásán, s minden eselekedetén, minden művén!

Nem győzőm felsorolni minden érdemét, minden erényét, de Odafönt az Égi Biró tudja, ki volt Ő s mit eselekedett idelent a földön!

Nehéz beletörödni abba, hogy nincsen többé, hogy örökre elveszítettük, nehéz elhinni, hogy soha többé nem leszünk tanúi megfontoló és mérlegelő hallgatásának és hallói magas kora által örögbített bölcsesége megnyilatkozásainak! Nehéz és keserves arra gondolni, hogy ezentúl nélkülözünk kell böles tanácsait és tanításait és hogy többé — soha többé — nem érezzük, mindig segíteni tudó és akaró kezét.

Az alkotó pihenni tér, de az álmodozó álmodik tovább!

Nyugodjál békében díszünk, büszkeségünk, drága jó atyai barátom: Glück Frigyes!

Nyugodjál békében odalent és álmodjál szépeket Odafönt Nagy-Magyarországról, verőfényes és virágos Budapestről, Polgártársaid boldogságáról és boldogulásáról, iparod fejlődéséről és nagyságáról!

Mi pedig, akik ideig-óráig még idelent maradunk, híven öröködünk álmaid felett és hűségesen, kegyelettel örizzük emlékedet!

Drága Frici bácsi, Isten veled!

Gundel Károly nagy megindultsággal hallgatott gyászbeszéde után Payr Hugó, a városatyja, Hűvös Iván, a Jó zsefváros, végül Hódossy Gedeon, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat nevében méltatta Glück Frigyes életét és munkáját.

Glück Frigyes temetése

Május 17-én délután a családtagok kívül tisztelőinek és barátainak beláthatatlan tömege kísérte utolsó útjára Glück Frigyes, a szállodás- és vendéglőspár díszét és büszkeségét. Az egyházi gyászszertartást a domonyi evangélikus egyház lelkésze végezte, utána Ripka Ferenc főpolgármester búcsuztatta. Utána a magyar fogadós- és vendéglőspár és annak fősszé intézményei nevében Gundel Károly a következő nagyhatású beszédben búcsúzott el a megboldogult Kartárstól:

Mélyen tisztelt Gyászólag Gyülekezet! Ha a földi életet az emberi lélek létének epizódjaként tekintjük, amely epizód előtt is és utána is volt és lesz, létezik, életet él a lélek és a földi epizód lezárultán el kell búcsúznunk a porhüvelytől, mely a halhatatlan léleknek földi vándorlása alatt lakásául szolgált, önkéntelenül felmerül bennünk a kétség: vajjon szabad-e fájni a szívünknek?

Vajjon lehet-e könnyes a szemünk?

Vajjon nem szentségtörés-e, ha elcsuklik hangunk, midőn ajkunk búcsuzóra nyílik?

Nem bűn-e siratni?

Nem lázadás-e Isten szent akarata és a természet örök törvényei ellen fájdalmat érezni és mutatni?

A józan, hidegen mérlegelő és minden kérdésekre határozott „igennel” felel, de az érző szív, a veszteséget sirató jajjongva sikoltja a „nem”-et!

És ha szabad ennek a gyorsan muló földi életnek értékét azzal az ürrel mérni, melyet elmulásakor maga után hagy betöltetlenül és betölthetetlenül, akkor ennél a koporsónál állva, a veszteség súlyától megrendülten ezt az űrt mérhetetlennek és feneketlennek érezzük és megállapítván ennek az elköltözött léleknek szokatlanul sokoldalú és rendkívüli értékét: urrá kell, hogy legyen bennünk a szív hangja az értelem felett!

Hadd folyjanak hát könnyeink! Hadd fájjon hát a szívünk! Mert nagy a mi siralmunk, sokat, nagyon sokat veszítettünk: hiszen lehullott im a mi fejünk koronája!

A magyar fogadós és vendéglős társadalomnak, minden intézményének és közületének, minden hozzátartozójának

májusi virágait hozom, fájdalmát és sötét gyászát tolmácsolom e ravatal előtt.

Részét kérünk a gyászból, mert úgy érezzük, hogy családján túl mi állottunk hozzá legközelebb, a miénk volt Ő leginkább, érettné tett a legtöbbit, nekünk volt a legnagyobb díszünk, legnagyobb büszkeségünk!

Nem alkalmas a pillanat arra, hogy apróra felsoroljam: ki volt Ő minekünk s mi mindent köszönhetünk neki! Az utolsó fél évszázad minden vendégipari megmozdulásában benne volt az Ő áldott keze, böles gondolkodása, ideális lelke, szárnyaló képzelete és alkotó készsége! Minden intézményünk: szakiskolánk, nyugdíjintézetünk, menházunk, szövetségünk, Nemzetközi Egyesületünkkel való szoros kapcsolatunk s ennek fővárosunkban tartott két felejthetetlen közgyűlése, nagyrészt, sőt csaknem kizárólag az Ő kezdeményezései, munkái és sikerei! A jánoshegyi kilátó torony, az Erzsébet szobor, a Guggerhegyi pihenő és Budapestünknek sok-sok szépsége Őt dicsérik!

Konzervatívizmusa, a hagyományokhoz való ragaszkodása dacára, haladó és modern volt úgy iparában, mint egyebekben is. Mint ifjú, megrendezte az 1885-i országos kiállítás keretében a vendégiparok pavillonját és bemutatta — ezzel aratva életének első nagy sikerét — akkor, mikor nálunk ilyesmirel még senki sem álmodott: az első felvonót és az első gáztűzhelyet. — Megírta nem sokkal, ezután testi lelki barátjával és pályatársával, a mi felejthetetlen, jó Stadler Károlyunkkal az „Inyestesterség könyvét”, melyben utat mutatott az akkor még németes pesti vendéglői étlap megmagyarosítására s a magyar műszavaknak egész seregét alkotta meg, melyek azóta régen közhasználatnak lettek. De legjobb bizonyítékát szakmabeli kiválóságának, maga az ősi Pannónia adja és örzi!

Mesterségének, melyet művészi magasságokba emelt, valóságos mestere, valóságos művésze volt; poétája, álmodozója és tudosa a fehér asztal nemes örömeinek, poézisének és tudományának; példaképe a vendégyszerető ma-

A pénzügyminiszter fogadta a vendéglős és korcsmáros küldöttséget

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete pestköri vendéglős és korcsmáros tagjaiból alakult nagy küldöttséget fogadta május 23-án W e k e r l e Sándor dr. pénzügyminiszter. A küldöttséget Tobler János képviselő vezette. A szakmának három pontba foglalt sérelmét Kapun Ede pesterzsébeti vezető jegyző tolmácsolta a miniszternek, aki Thaly államtitkárral együtt hallgatta meg a panaszokat. A szóval és részletesen írásban is előterjesztett kérelmek, amelyeknek orvoslását sürgősen kérték, a következők:

1. Mindinkább előforduló eset, hogy vaia amely háztulajdonos felmondja a házában bérbeadott vendéglő vagy korcsma helyiségét azzal a k i s z á m i t o t t céllal, hogy ezen helyiségből kizsoritván az üzlettulajdonost, ugyan-

ezen helyiségre ő maga saját részére kér oda vendéglői avagy koresmai iparendélyt és italmérsi engedélyt, s ezzel valószínűleg megfossza kenyérkeresetétől azt az üzlettulajdonost, aki tőle a helyiséget bérelte.

Az egyes háztulajdonosok ezen eljárása sérelmes a régi üzlettulajdonosra azért, mivel egy kész vevőkörrel bíró és egzisztenciát nyújtó bevezetett, tehát értéket, sőt eladási értéket képviselő, üzletnek egy pusztá felmondással válik üzemutódjává, ami sajnos, lehetséges, de semmiféle jogelv szerint sem ítéhető helyesnek. Ilyen esetben a háztulajdonosnak és annak rokonságának ne adassék italmérsi engedély.

2. Gyakori eset az is, hogy a vendéglős vagy koresmáros eladja üzletét s átruházza helyiségét is vevőjére. Ez eddig rendben volna, azonban a helyiségből kiviszi az eladó az ő italmérsi engedélyét s a vevő újat szerez magának, azonban az eladó sok esetben néhány házzal odább nyit magának új üzletet s konkurensévé válik utódjának, aki aztán dacára, hogy vételári, tehát alku szerint teljes értékű pénzt fizetett az eladónak, tönkremegy azért, mert az üzlettel megvett vevőkör így elvonatott tőle. Ilyen esetek megállítására olyan intézkedést kértek, hogy az oféle magában kijátszását rejlő üzérkedés azáltal tétessék lehetetlenné, hogy az eladó italmérsi engedélye hivatalból törölendő.

3. Az őstermelők palackozási engedélyeinek alapos revízióját kérték. Itt nagy visszaélések vannak és az egyes szakosportok készséggel fognak a revízió elrendelésnél adatokkal szolgálni. Akadnak olyan őstermelők, akik vásárolt vagy idegen, más termelésből származó borokat mérnek ki saját termék címén, de az is előfordul, hogy helybenlakása fikció és a neve alatt valaki más egyezéssel alapon részesedések fejében él az őstermelőknek a saját termékű borkimérése jogával. Ily körülmények közepette nemcsak hogy a vendéglős s koresmárosiparos egzisztenciája rendült meg, hanem a kijátszások révén maga a kinstári érdek is súlyos sérelmet szenved, mert elesik azoktól az italmérésből származó és az államháztartásban jelentős szerepet játszó jövedelmektől, amelyet csak a z italmérsi iparszeriennel foglalkozó vendéglősök és koresmárosok szolgáltathatnak be. Ilyen célt pedig az őstermelőknek nyújtott legitím kedvezményhellyel a pénzügyi kinstár sem kívánhatott elérni.

A pénzügyminiszter az előterjesztett kérelmeket figyelemmel végighallgatta és kijelentette, hogy a jogutódlást — jogfolytonosságot — az italmérsi törvény biztosítja, de kész törvényhozási úton ezen változtatni, ha ez a kérés az iparban általános. Az őstermelői engedély revízióját nem találja teljesíthetőnek, azonban a felmerülő panaszokat a legszigorúbban kivizsgálhatja és a visszaéléseket megszünteti az esetben, ha konkrét panaszokat elé terjesztenek.

Az audencia végén barátságos beszélgetés fejlődött ki, melynek során a közismert borbortyúzás és borempészs került szóba. A miniszter kijelentette, hogy keresik már a módját ennek beszüntetésére. A küldöttség tagjai azonban csodálattal hallgatták a pénzügyminiszter úrnak azon kijelentését, hogy vannak vendéglősök, akik még most is a bor literjét 3 pengőért mérik. A jelenlévők felvilágosították a minisztert, hogy ilyen árról nincs tudomásuk, a vendéglősökben és koresmárosokban a bor kimérsi ára literenként 50 fillér, 1 P 20, 1 P 40 fillérig van. Az eszmecsere kapcsán felmerült praktikus gondolatokat az államtitkár jegyzékbe foglalta.

A soproni kereskedelmi és iparkamara iparunkra vonatkozó érdekes felvilágosításai

1. Egy hentesgég azzal a kérelemmel fordult a kamarához, hogy értesítse a következőkről: Vendéglős- és hentesipari műhelyben pincérként és hentesként nyert kiképzést, de csak hentesgégdi munkakörre nyert munkakönyvet. Visszahatással van-e az a körülmény vendéglőipari képesítésének elbírálására?

Válasz: Nincs, mert hentesgégdi munkakönyvvel pincéri (vendéglőipari) segédként is nyerhet alkalmazást.

2. Egy pusztasamorjai koresmáros és mézárós az üzletében megjelenő gyékénykészítőktől a felkínált gyékényeket a kívánt hús és bor ellenértékéért nem vette át, hanem a gyékénykészítőt a községbeli gyékénykereskedőhöz utasította a gyékényeknek bon ellenében való átadására és nekik a kapott bonok ellenében szolgáltatott ki húst, hentesárut és bort. Tehát az a kérdés, hogy ez az árucere az iparrendészeti szabályaink alapján kifogásolható-e?

Nem tehető kifogás és így emiatt eljárás nem indítható. Ha a gyékényt árusító háziiparosok azt hiszik, hogy rajtuk jogsérelem esett, csak a királyi bíróságnál kereshetik sérelmeik orvoslását.

3. Három személyre való főzés — kérdi a balatonfüredi főszolgabíró — a háztartással kapcsolatos élelmezés-e?

Három személyre való főzés még mindig csak a „háztartással kapcsolatosan” nyújtott élelmezés.

4. Ugyancsak a balatonfüredi főszolgabíró kérdezi: Hogy magánlakásban szállásadás és étkezés a penzió-ipar gyakorlásának tekinthető-e?

A 78.000—1923. K. M. számú rendelet 129. §-a szerint nem minősíthető a fogadóipar gyakorlásának egyes lakrészeknek bútorozva (vagy bútorozatlanul) hosszabb időre beadásása. Az iparszerűség így esetben csak akkor állapítható meg, ha a lakrészek bérbeadása és a lakók élelmezése a háztartás szokott keretein túlmegy, tehát a háztartás normális szükségleteit meghaladó lakásbérlettel és családtaggal kapcsolatos.

5. A körmendi főszolgabíró a követ-

kezőt kívánja tudni: Öt kosztosnak élelmezése a kifőzőipar gyakorlásának minősíthető-e?

A háztartással kapcsolatban nyújtott élelmezés nem ipar. A háztartással való kapcsolat értelme az, hogy a családhoz nem tartozók díj ellenében való élelmezése a család viszonyainak megfelelő háztartás keretein nem tághat, vagyis a háztartás keretei az ily élelmezés nyújtás akkor válik, ha céljaira külön helyiséget kell tartani és idegen segédszemélyzetet (eselédet) alkalmazni.

6. A nagykanizsai polgármester említi, hogy az ottani ipartestület vendéglős szakosztálya panaszodik a lacikonyhások üzleti versenye miatt. Mi a lacikonyhások üzletköre?

Lacikonyha alatt az országos vásárok alkalmával a vásártéren való hús-, kolbász- és hurkasütés s az ily módon elkészített ételeknek kezdetleges módon való kiszolgálása értendő. Ezek szerint a lacikonyhások a hetivásár látogatásától, valamint az említett üzletkör túllépéstől eltilthatók és országos vásárok alkalmával is csak a nekik kijelölt részekben üthetik föl sátorfájukat. Országos vásárok rendszeres látogatásával foglalkozó lacikonyhások iparigazolvány váltására kötelezendők, illetve amennyiben iparigazolvánnyal nem rendelkeznek, jogosulatlan iparüzés miatt megbüntethetők.

7. A vendéglős által foglalkoztatott háztartási alkalmazottak ipari alkalmazottaknak tekintendők-e és ehhez mérten szabhatók-e ki a társadalombiztosító járulékok? A vendéglőiparban foglalkoztatott háztartási alkalmazottak ugyanis éppoly munkát végeznek mint bármely magánháztartásban.

Válasz: A betegségi kötelező biztosításról szóló 1927. XXI. tc. 19. §-ának két első bekezdése a következő határozmányokat tartalmazta: „A betegségi biztosítás fejében minden biztosított után járulékot kell fizetni. A járulékok kulesát, számítási módját és mértékét az alapszabály állapítja meg. Ha a járulékot a tényleges javadalmasz alapján fizetik, azok a biztosított tényleges javadalmaszának 7 százalékát, ha pedig napibérosztályok szerint fizetik, a biztosított átlagos napibérének 6 százalékát meg nem haladhatják. A háztartási alkalmazottak és a 6. §. első bekezdésének 3. pontjában megjelölt biztosításra kötelezettek járulékanak felső határa tényleges javadalmaszuk 3.5 százaléka, illetőleg átlagos napibéruk 3 százaléka. Az a biztosításra kötelezett, aki munkaadója háztartásában és ezenfelül biztosításra kötelezett vállalatban, üzemében, hivatalában vagy foglalkozásában (1. §.) is dolgozik, a járulék mértéke szempontjából e §. első bekezdésének rendelkezése alá esik.

Az idézett rendelkezések utolsó mondatában foglaltakra támaszkodik az OTI akkor, mikor a vendéglősök (koresmárosok) háztartási alkalmazottai után fizetendő biztosítási járulékoknak az ipari alkalmazottai után fizetendő biztosítási járulékoknak az ipari alkalm-

mazottakra nézve megállapított mértékben való lerovását követeli. Az OTI-nek e tekintetben elfoglalt álláspontja tehát törvényes jogalappal bír.

Erélyes állásfoglalás a kifőzőipar munkakörének új meghatározása ellen

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 136.658—1931. számú leiratával megküldte a kamaráknak azt a rendelettervezetet, amelyet a kifőzőipar munkakörének meghatározása tárgyában készítettett, fölhíva a kamarákat, hogy a tervezetre vonatkozólag észrevételeiket 30 nap alatt tegyék meg.

A tervezet szövege a következő:
Az 1922. évi XII. tc.-be iktatott ipartörvény 58. §-ában nyert felhatalmazás alapján a kifőző ipar munkakörét a 78.000—923. K. M. számú rendelet (Magyarországi Rendeletek Tára 1923. évfolyam 611. old.) 130. §-ának 4. bekezdésében foglalt rendelkezések módosításával a következőképen állapítom meg:

1. §. A kifőzés olyan iparüzlet, amelyben szeszesitalt kapni nem lehet s amelyben a 2. §-ban meghatározott korlátok között egyeseknek akár előzetes megállapodás alapján hosszabb időn át, akár egy-egy alkalommal meghatározott fogásokból álló ebédet, vagy vacsorát, vagy az ebédidőt és a vacsora-idő alatt egyes ételadagokat szolgáltatnak ki.

A penziókban szokásos ételkiszolgáltatást kifőzésnek kell minősíteni.

2. §. Kifőzésben naponként kétféle levest, kétféle főzeléket (köretet), belső-részekből készített egyféle ételt, kétféle húsételt és kétféle tésztát szabad készíteni. A készített ételeket legfeljebb háromféle menüben összeállítva, valamint adagonként is ki lehet szolgáltatni.

Az első bekezdés rendelkezései szempontjából a pörköltet, a nyelvből, veséből, velőből készített ételt húsételnek kell tekinteni. A tüdőt, pacalt, máját, borjúfodrot belsőrésznek kell venni.

3. §. A kifőzőiparosok kötelesek üzletük cégtábláján a „kifőző” megjelölést alkalmazni és más megjelölést (mint pl. étterem, étkezde stb.) üzletükkel kapcsolatosan sem annak külsején, sem belsejében használniok nem szabad.

4. §. A magánháztartások szokásos keretei között nyújtott ételmezés nem minősíthető a kifőző ipar gyakorlásának; arra az 1—3. §-ok rendelkezései nem vonatkoznak.

5. §. A jelen rendelet 1. és 2. §-ában meghatározott munkakör túllépését a vendéglőipar gyakorlásának kell minősíteni. Az a kifőzőiparos, aki a jelen rendeletben szabályozott munkakörét túllépi, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, az 1922. évi XII. tc. 127. §-ának első pontjában megállapított kihágást követi el.

Az a kifőzőiparos, aki a jelen rendelet 3. §-ában foglalt rendelkezésnek nem tesz eleget, vagy az abban foglalt

tilalmat megszegi, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és az 1928. évi X. tc. értelmében pénzbüntetéssel büntetendő.

A jelen rendeletben megállapított kihágások miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak, mint rendőri büntető bíróságnak hatáskörébe tartozik.

6. §. Jelen rendelet a kihirdetésének napját követő 30. napon lép életbe.

E felhívásnak megfelelően a soproni kereskedelmi és iparkamara igen helyesen a legerélyesebben állást foglalt a kifőződek munkakörének tágítása ellen. A soproni kamara, igen helyesen elfogadta azt az álláspontunkat, amit néhány évvel ezelőtt már hangoztatunk, hogy szükségtelen az üzletkört a kifőződéknél kiterjeszteni továbbá korlátozni kell a kifőződek nyitvatartási idejét.

A kamara észrevételét a rendelettervezetre alábbiakban szószertint közöljük és különösen figyelmébe ajánljuk a Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestületie vezetőiségének ezt az állásfoglalást.

Azt mondja a kamara:

Kerületünk széleskörű érdekeltsége nyilatkozataira támaszkodva, a tervezetre vonatkozóan a következő észrevételeket tettük:

A kifőzőipar a 78.000—1923. K. M. sz. rendelet 130. §-a szerint „olyan iparüzlet, amelyben egyeseknek rendszerint előzetes megállapodás alapján, meghatározott egységár ellenében, nem egy-egy alkalommal, hanem huzamosabb időn át, meghatározott fogásokból álló ebédet, esetleg vacsorát szolgáltatnak ki.” A rendelet e szakasza a kifőzőipart egyben szabadiparrá minősíti.

A kifőzőipar üzletkörünek így meghatározása számolt ez iparág meglévő viszonyaival és eredetével. A kifőzőipar eredete a háztartással kapcsolatosan nyújtott ételmezés, mellyel a rendelettervezet 4. §-a is foglalkozik, kijelentve, hogy „a magánháztartások szokásos keretei között nyújtott ételmezés nem minősíthető a kifőzőipar gyakorlásának.” A háztartással kapcsolatban nyújtott ételmezésnek e jellegét főképpen az adja meg, hogy huzamos viszonyt tételez fel és az étrend tekintetében választási éskülönböző egybeállítási lehetőséget nem nyújt. A kifőzőipar pedig a háztartással kapcsolatban nyújtott ételmezésnek iparszerű gyakorlása, mellynél tehát ugyancsak érintetlenül kell maradnia említett ama jellegének, mely az ételmezésnek esetenként való nyújtását és étrend tekintetében a választási és különféle kombinálási lehetőséget kizárja.

Mihelyt e két irányban fejlődési lehetőséget adunk a kifőzőiparnak, vendéglőiparrá tesszük, ami — megagyva eddigi iparjogi minőségét — szöveg ellentétben áll ipartörvényünkkel és ennek a képesítés elvét vezérfonallá tevő irányzatával.

A rendelettervezet tehát a kifőzőipart vendéglőiparrá lépteti elő üzlet-

köre oly meghatározásával, ételmezésnek egy-egy alkalommal való kiszolgáltatását is megengedi (1. §.) s amely az ételek oly sokfélesége (2. §.) előállítását utalja a kifőzőipar üzletkörübe, hogy ez ipar a vendéglőipari vállalatok zömével ezen a téren is sikeresen felveheti a versenyt.

Kerületünk vendéglőiparának viszonyai lebegnek szemünk előtt, midőn megállapítjuk, hogy vendéglőipari vállalatunk zömének napi étrendje a kifőzőiparnak megadott változatosságot nem éri el.

Vendéglőink majdnem kivétel nélkül alkoholt nem élvező és a legolcsóbb „menü” élvezetére szorított vendégeket szolgálnak ki, vagyis egy színvonalon állnak a rendelettervezet kifőzőiparával.

Ha szembeállítjuk a vendéglőinkre az üzlethelyiség, ennek felszerelése és karbantartása, a kiszolgáló személyzet és a közszolgáltatások szempontjából nehezedő terheket a kifőzők ily terheivel, nyilvánvalóvá válik, hogy

a tervezett rendelet kibocsátásával a vidéki vendéglőipar gyors sorsaadásának folyamata fog megindulni, anélkül, hogy egy népes iparág, mely idegenforgalmunk sima lebonyolításának s ezzel az idegenforgalom ügye fejlődésének is elsődleges tényezője, ily elorsvasztása közérdekekkel megokolható volna.

A vendéglőipar mai nehéz helyzetének előidézésében eddig is a kifőzőipar elburjánzásának van fő része, de erősen nyomja a bortermelők bormérő tevékenysége is.

A m. kir. pénzügyminiszter 16.152—1926. számú rendelete azzal, hogy a bortermelőknek saját termésű boraik nagyban (25 liter, vagy azt meghaladó mennyiségben) külön engedély nélkül bárhol való eladását megengedi, megteremtette a borkak mozgó árusítását. A bortermelő szerkezre rakja borral feltöltött hordóit és községre, sokszor házról-házra járva kínálja és méri borát, éppen nem utasítva el a 25 literen alul maradó mennyiségben vásárlókat sem.

Ugyanez alapján mérjük boraikat a bortermelők kiestnyiben. (Céges borkimérők). Ebbeli tevékenységüket a rendelet (5) bekezdése értelmében idegen községre is kiterjeszthetik. Amit csak annak jellemzésére említünk, hogy vendéglőink italmérő tevékenysége a koresmárosok, céges bormérők és termelők versenyének és ezzel kapcsolatos igen sok visszaélésnek hatása alatt minimális, vagyis sok helyen egyenlő a semmivel, vagy pedig oly csekély mérvű, hogy jelentőséggel alig bír, miből következik,

hogy a vendéglősök zömének olcsó menü élvezetére szorított vendégeik kiszolgálásával kell a létfentartáshoz szükségeseket megszerezniük.

A rendelet-tervezet rendelteté válsága vendéglőseink túlnyomó részének létét tenné kérdésessé s mivel ennek földlétését semmiféle közérdek sem kívánja, tiszteletteljes véleményünk és egyben kérelmünk az, hogy a 78.000—1923. K. M. sz. rendeletnek a kifőzőipar üzletkörtét megszabó 130. §-a tervezett módosítása mellőztessék, illetve a rendbeli intézkedés kiegészítéséül mondasék ki.

hogy a kifőzők által kiszolgáltatható ételek sora délben is és este is csak egyféle levesből, főzlekből, hústételből és tésztából állhat és az ételek csak déli 12—3 és esti 7—9 óra között tarthatók nyitva.

Társulati élet

Koresmaipari ügyek. A Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete „Budapesti Koresmárosok Szakosztálya” választmánya mult hóban értekezletet tartott, amely alkalommal bemutatásra került az italmérvő érdekeltségek közös megbeszélésen elhatározott beadvány tervezete, amelyet csekély kiegészítéssel a választmány helyesnek talált. Bemutatásra került a polgármesteri hivatal felhívása az újonnan alkotandó koresmaipar gyakorlatáról szóló szabályrendeletre vonatkozólag. Erre nézve a választmány megfelelő javaslatot fog előterjeszteni, amely a koresmaipar érdekét biztosítja. Targyaltatott a Nemzetközi Munkaügyi Hivatalnak ajánlástervezete az iparunk üzemei munkaidéje szabályozása ügyében. Végül bejelentésre került, hogy egyes vidéki vendéglős szakosztályok mozgalmat indítottak a koresmaipar munkakörének szűkítése érdekében. Erre nézve a választmány azt az álláspontot foglalta el, hogy ellene van mind olyan törekvéseknek, amely szerzett jogokat akar elkoboztatni, s változatlanul azon az állásponton van, hogy a koresmaipar is képesítéshez köthessék. A polgármesteri hivatal újabbán V. F. és R. Gy. koresmárost azért, mert a vendéglőipart jogosulatlanul gyakorolta (meleg ételeket szolgáltattak ki) előbbint 50, utóbbint 80 pengőre ítélte. A szakosztály felhívja a koresmárosiparosokat, hogy kellemetlenségek elkerülése végett tartózkodjanak az ilyen iparkihágásoktól.

Különféle közlemények

A koresmai hitel és a képviselőválasztások.

A közlő képviselőválasztásokra való tekintettel talán nem lesz felesleges, ha lapunk olvasói arra figyelmeztetjük, hogy még a képviselőjelölteknek, vagy azok számlájára hitelbe kikészített szeszitalokat úgymint bort, sört és pálinkát szintén nem lehet peresíteni. Legyenek tehát óvatosak. Váltóval, adós-levéllel, bonnal vagy bármilyen más írásbeli fedezettel sem biz-

tosíthatja a vendéglős vagy koresmáros követelését, mert az 1928. évi II. te. alapján kiadott 122.400—1930. számú belügyminiszteri rendelet is világosan azt mondja, hogy „az, aki e rendelkezés kijátszása céljából valamely szintelt ügylet, vagy váltó, vagy más kötelező irat alakját használja fel, kihágást követ el és 30 napig terjedhető elzárással és 600 pengőig terjedhető büntetéssel büntetendő.” Egyszóval italt hitelben még a képviselőjelölteknek és a különböző korteseknek sem tanácsos kiszolgáltatni. Csak kávé-ért, vagyis készpénzért.

A liszt kötelező nyilvántartása. Az 1930. évi 3300. M. E. sz. rendelet 69. szakasza értelmében, aki liszt ipari feldolgozásával dolgozik (tehát a vendéglősök is) a gabonatorvény (bolettatörvény) életbeléptetésétől kezdve lisztet csak számla ellenében szerezhet be s a számlát megőrizni köteles. Ugyanezek kötelesek a liszt ipari feldolgozásával foglalkozók összefűzött, sorszámozott s az illetékes forgalmi adóhivatal pecsétjével előzetesen ellátott árubeszerzési könyvet vezetni. Miután a forgalmi adóhivatal közegei ellenőrzik a vendéglőket, hogy vezetik-e az árubeszerzési könyvet, ajánlatos, hogy vezessék az előírt árubeszerzési könyvet. A Bpesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete most azt a kérelmet terjesztette elő, hogy tagjait e nyilvántartás kötelezettsége alól mentse fel. Ajánlatos, hogy a vidéki szakosztályok is — kellemetlenségek elkerülése végett — ilyen kérelemmel éljenek.

A debreceni vendéglősök a magas üzletbérek ellen.

A debreceni vendéglősök szakosztályában igen nagy az elkeseredés a magas üzletbérek miatt, azonban a debreceni vendéglősök üzletbérei leszállításának ügyét most a népjóléti miniszter kifejezett utasítására Zöld József h. polgármester vette kezébe, aki bizonyára igyekeznék fog ez ügyet mielőbb nyugvóponttra juttatni és közmegelégedésre elintézni.

A SÖRÜGY.

A mult hó 12-én a Vendéglősök és Koresmárosok Országos Egyesülete nagygyűlésén hozott határozat szerint felhívta a kartársakat, hogy lehetőleg ne mérjenek sört, legfeljebb palack-sört. Ahol pedig bizonyos okoknál fogva csapott sört kell mérni, úgy annak árát ne szállítsák le, erre nincs ok, mert a sör nem lett olcsóbb. Miután eddig a sörkérásban változás nem állott be, az Országos Egyesület erről körirathat értesítette a vidéki szakosztályokat és arra hívta fel őket, hogy az elnökök sürgősen tájékoztassák a tagokat és hassanak oda, hogy minél kevesebb helyen mérjenek hordósört. A beérkezett jelentések szerint az országnak igen sok helységében már nem mérnek sört.

Lapzártaorok vett értesítés szerint Szeged, Makó, Orosháza, Hódmezővásárhely, Békéscsaba és Szentcs vendég-



lösei és koresmárosai a sörkarteltől 20 százalékos árengedményt kértek s csak ennek megadása esetén mérnék a sört. Szentcsen pedig a sörkimérés teljesen be fogják szüntetni, csak palack-sört árulnak és egyben nagy propagandát indítanak a borfogyasztás érdekében. Tehát a kartársak ne csapoljanak sört! Erős összetartásból lesz a siker! Ismétljük tehát, egyelőre nincs olyan ok, amely arra készíthetné a kartársakat, hogy csapott sört mérjenek. Itt említjük még, hogy a sörkartel elteni panaszkodat Kun Béla országgyűlési képviselő mult hó 22-én a képviselőházban ismét szóba hozta.

Vendéglősök fagyaltkészítési jogosultságára

néve a budapesti ker. és iparkamara kimondta, hogy a vendéglősök az üzletükben való fogyasztás céljából jogosultak fagyaltot készíteni. Ezt a jogukat nem esorbítja az a közelmúltban kiadott kereskedelmi miniszteri rendelet, amely a fagyaltkészítést a cukrászipar körébe tartozónak minősítette.

Házasság. Kohn Miksa budapesti vendéglős fia, László, junius hó 7-én vezető oltárhoz özv. Vajda Gyuláné vendéglős leányát, Irénkét, Turkevén.

A százalékos borralvalórendszer.

A Soproni Kereskedelmi és Iparkamara a kereskedelemügyi miniszter felhívására a százalékos borralvalórendszerre nézve a következő javaslatot tette:

A szállodaipar kerületünkben ott, ahol számottevő üzleti forgalmat bonyolít le, a százalékos borralvaló rendszerét ismeri és alkalmazza is. Az idegenforgalom viszonyainkhoz mérten élénk a fürdőhelyeken és a forgalmi esemőpontokon. Ily fürdőhelyeink a Balaton mentén vannak, forgalmi esemőpontjaink pedig vármegyénk szék-helyei, melyek fogadó- (penzió) vállalatai részben és már a háborút megelőző időkben áttértek a százalékos rendszerre. Körülbelül ugyanezek a vállalatok azok ma is, amelyek ezt a rendszert alkalmazzák.

A viszonyok ily alakulása amellet

A bortörvény kivonat kiadó hivatalunkban 90 fillér, miért veszi ügynököktől 2-3 pengőért?

szól, hogy a százalékos borraivaló-rendszer csak ott alkalmazható, ahol egyrészt az idegenforgalom idényszerűen vagy az egész éven át erősebben foglalkoztatja a fogadó-vállalatokat s ezzel mintegy kényszeríti a vállalatokat, hogy a borraivalók terén is rendet teremtsenek, vagyis rendszeresen járjanak el, másrészt ahol a borraivalók számottevő összegre ruagnak a vállalat személyzetének javadalmazása szempontjából.

Kerületünk tehát kevés kivétellel nem alkalmas arra, hogy fogadóiparában a százalékos borraivaló rendszere meghonosíttassék; mert ahol idegenek csak szóránnyosan fordulnak meg, a vállalat tulajdonosa a százalékos borraivaló rendszeresítésének elriasztó hatást tulajdonít. Már most is gyakori jelenség, hogy az idegenek magánosoknál keresnek szállást és kerülnek a fogadókra. A borraivaló százalékos mérvben való fizetésének kötelezővé tétele a szállodák árait drágítja, mert a megszállt vendégek eddig a borraivaló adás terén a százalékos megfizetés mellett mérvben vagy alul maradtak, vagy a százalékos borraivaló fizetése esetén is indítva érzik magukat a szállodabeli alkalmazottak külön és közvetlen megjutalmazására. A fogadók félelme tehát nem alaptalan.

De a borraivaló százalékos rendszernek nincs is jelentősége a kisebb forgalmú fogadók alkalmazottainak javadalmazása szempontjából, mert számottevő összegű bevételt nem eredményezhet és így a rendszer alkalmazása fölöslegesen kockáztatná fogadóink amugyis összezsugorodott üzleti forgalmát.

Ily körülmények között legjobb megoldásnak az látszik, ha teljesen az érdekeltektől iparág képviselőinek belátására bízunk, hogy a borraivaló-kérdést miképpen oldják meg, vagy legfőképp arra köteleztessek ez iparosok, hogy a szobaárjegyzéken és a szobaszámlákon hívják föl a megszállt vendégek figyelmét a borraivaló-fizetésnek a szobaszámla összege bizonyos százalékkal való teljesíthetése. Ennek eseten, ha az utas a százalékos rendszert bármely oknál fogva jobbnak találja, joga legyen e rendszer szerint (a megállapított százalékos mérvét alkalmazva) eljárni. Ezzel a fogadók minden aggodalma eloszlatnák s az alkalmazottak érdekei sem szenvednének, ha a rendelet a fogadókat a megszállt utasok által fizetett százalékos borraivalónak a tekintetbe jövő alkalmazottak között teljes összegükben való felosztására köteleznék.

Közírárt teszem,

hogy folyó évben kibocsátott árjegyzékem árából

a Lignum Sanctum és magyar golyóknál engedményt nyujtok.

Pap Jenőné Gillemot Mária
Sakk, kugli szétküldés most VI, Eötvös
ucca 30. sz. Nyugafőnél.

Fagylalttartányok használt és új állapotban legolcsóbban

Mayer Hermann és Hirschler cég

Budapest, VI. Teréz körút 25. Tel 118-93.

Mindennemű konyhafelszerelési cikkek

Negyven éves jubileumát ünnepelte a soproni vendéglős ipartársulat.

A soproni vendéglősök, szállodások és kávéosok ipartársulata május végén tartotta 40 éves jubileumi díszgyűlését Tschida István elnökletével. A díszgyűlésen, melyet bankett követett, megjelentek a vezetőségen kívül: Schmidt Ferenc városi tanácsos, Székely Géza iparkamarai alelnök, Kinitzky Antal ipartestületi elnök és Horváth István ipartestületi alelnök.

Tschida elnök üdvözölte a megjelenteket, majd megnyitotta a díszgyűlést.

Manninger Oszkár testületi jegyző nagyszabású jelentése után Kinitzky Antal az összes soproni iparosság nevében üdvözölte a jubilálás testületet. Schmidt Ferenc dr. városi tanácsos a város és az iparhatóság nevében szólalt fel. A vendéglőspárt, mint az idegenforgalom igazi szolgáltatóját aposztrofálta. Székely Géza iparkamarai alelnök Tschida István elnök működését méltatta s kifejezést adott annak a kívánságának, hogy a vendéglős ipartársulat a következő évfordulót is ilyen vezetés mellett és ilyen szellemben érje meg.

Groszner Pál díszelnök és Tschida István után Veidinger István szólalt meg fel. Isten áldását kérve a jubiláló testületre.

A esaládiás jellegű bankett folyamán felköszöntőt mondott többek közt Horváth István ipartestületi alelnök, aki az összes iparosság összefogását hangsúlyozta és Kovács Vince, aki a fiatal vendéglősgeneráció nevében szólalt fel.

A jubileum alkalmával Szücs Mihály elnök a Vendéglősök és Kereskedők Országos Egyesülete nevében üdvözölte Tschida István ipartestületi elnököt, aki az egyesület társelnöke is.

A kötelező kilogramszámítás bevezetésének terve a tojáskereskedelemben.

A felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara a tojáskereskedelemben kötelező kg számítás bevezetése érdekében fordult a kereskedelmi miniszterhez.

A kamara véleménye szerint e rendelkezés keresztülvitele nehézségekbe nem ütközik azért, mert a gazdaközönység ma már mindent kilogramszámítás alapján ad el, a vevőközönység pedig örül annak, ha látja és tudja, hogy a pénzért mit kap, mert a tojások darabszám történő vásárlása a legtöbb esetben elégetlenséget vált ki.

Szükséges tehát, hogy úgy az eladó, mint a vevő ismerje az áruk értékét, mert csak az esetben jöhet létre egészséges, megnyugtató ügylet. A nevezett kamara szerint ezzel a rendelkezéssel el lesz érhető az is, hogy a termelők

iparkodnak minél nagyobb tojásokat tojó fajtákat tenyészteni.

A fenti kérelem ügyében a kereskedelmi miniszter a miskolci Kereskedelmi és iparkamara véleményét is kikéri, mely a kérdést a szakkörökkel most tárgyalja meg.

Az ipartestületi székházakat terhelő adósságok rendezése.

A súlyos gazdasági helyzet és a kisiparosok munkanélkülisége eredményezte azt, hogy az ipartestületi tagsági díjak nem folynak be, úgyszintén az ipartestületek egyéb jövedelmi forrásának elmaradása miatt komoly nehézségek elé kerültek azok az ipartestületek, amelyek függő kölcsön felvételével az utóbbi években székházat építettek. Igazán nem látjuk be, miért kelljen egy ipartestületnek székházat építeni! Különösen akkor nem vagyunk annak szükségétől áthatva, ha az építendő ipartestületnek sem vagyona, sem pénze nincsen. Megis van a baj a „székházakkal” és nem kevesebbet, mint 2,5 millió pengőre volna szükség a székházal rendelkező ipartestületeknek, amelyért a pénzügyi kormányzatnak szavatosságot kellene vállalnia az Országos Lakásépítő Hitelszövetkezetben, hogy azután evvel a kölcsönrel az ipartestületek szanalhassák magukat. Tehát közzé kell tenni, hogy az ipartestületi székházakkal azután a velejáró az ipartestületi vendéglő vagy korsma és talán utóbbi létesítése a főcél! — Ujabbban Enyingen, Békéssámszonban és Budafokon, valamint Pécsen akarnak pénz nélkül iparos „székházat” építeni. Vajon minek ily szükségtelességre adósságot csinálni? Azt olvastuk, hogy a jáskorajenői közgyűlésen arról számoltak be, hogy évi tagdíjbevétel 305 pengő volt. A kispesti ipartestület összebevétele 26.020 P és a kiadás 25.915 P. A móri ipartestületnek taglétszáma 219 és a tagdíjnak alig egy negyed része folyt be. Hogy ezek után minek az új székház, azt nem értjük.

A Magyar Elektromos Művek Országos Szövetségének egység táblázata.

— Fillérben per kilowattóra. —

Jászárokszállás 1.35 P, Balaton 1.25 P, Jánoshalma 1.20 P, Mezőeszt 1.20 P, Mezőkövesd 1.20 P, Sárbogárd 1.16 P, Marcali 1.10 P, Gyoma 1.07 P, Csurgó, Gyula, Hajdúnánás, Kalocsa, Kiskunhalas, iKszombor, Mezőberény, Vasvár 1-1 P, Bacs 96 f, Kunszentmiklós, Nyirbátor 93-93 f, Dunaharaszti, Ráckeve 90-90 f, Gödöllő, Hódmezővásárhely 88-88 f, Makó, Újpest környéke 85-85 f, Nagyarsány 82 f, Komló 81 f, Baja, Bicske, Celldömök, Dombóvár, Eger, Hajduböszörmény, Keszthely, Körönd, Mezőtúr, Mór, Paks, Szentes, Tata-Tóváros, Tolna, Vác 80-80 f, Nagykőrös, Nyiregyháza, Sátoraljaújfalu, Szekszárd, Szentendre 72-72 f, Budafok, Cegléd, Gyöngyös, Kaposvár, Kőszeg, Mohács, Nagykanizsa, Szentgotthárd, Szerencs, Szekesfehérvár, Veszprém 70-70 f, Pesterzsébet, Szeged, Újpest 68-68 f, Miskolc 66 f,

Szombathely 65 f. Bonyhád, Esztergom 64—64 f. Békéscsaba, Debrecen, Győr, Kecskemét, Kispest, Moson-Magyaróvár, Pécs 60—60 f. Salgótarján 59 f. Hajmáskér 58 f. Kapuvár, Sopron 56—56 f. Budapest 54 f.

E kimutatásban a bányaidai Talbotcentrálé ármérséklő hatása még nem jött kifejezésre.

A makói szódavíz-kartel 25 százalékkal felemelte az árakat.

A szódavíz ára Makón ugrásszerűen emelkedett, még pedig a kis üveg ára 6 fillérről 8 fillérré és a nagy üveg ára 12 fillérről 14 fillérré. Ez a közel 25 százalékos áremelés igen kellemetlenül érintette a vendéglősöket és a fogyasztókat, akik az emelés okai után kutatva, megállapították, hogy az áremelkedés a makói szódavíz-kartel működésére vezethető vissza, mely még szükségét sem érezte, hogy a 25 százalékos áremelkedés okairól értesítse a fogyasztóközösséget. Erre az indoklásra pedig annál nagyobb szükség lenne, mert a mostani általános áresések idején valóban jogosan kíváncsi a közönség arra, hogy a szódavíznek melyik alkotórésze drágult meg annyira, hogy 25 százalékos emelkedést von maga után. Egyébként a fogyasztók nagy része arra a meggyőződésre jutott, hogy olesó borhoz nem érdemes drága szódát inni és ebben a felfogásban kezdenek leszokni a szódavízről. A makói gazdak legutóbbi multságán például egyetlen egy üveg szóda sem fogyott el.

Kérjük az előfizetési díj sürgős beküldését.

A bor elpárolgása és apadása. A pomázi járás egyik községében elpárolgás és apadás címén, valamint seprőért összesen 8%-ot vonnak le a bor fogyasztási adó fizetésénél. A vendéglősök a község ezen eljárását sérelmesnek tartják, mivel az 1923. évi 121.100 sz. P. M. rendelet szerint a fehér bornál 10%, a vörös bornál pedig 6%, apadás címén pedig 2% vonandó le. Az Országos Egyesület a szóbanforgó község vendéglőseinek panaszát a budapesti kereskedelmi és iparkamara panasz-irodájába bejelentette és annak orvoslását kérte. E panaszra most a kamara a következő értesítést küldte az Országos egyesületnek: Van szerencsénk értesíteni, hogy az 1923. évi 121.100 sz. P. M. rendelethez csatolt szabályrendelet 21. szakaszának 10. bekezdése a szóbanforgó panasz alapját képező adókezelési eljárást a következőkben szabályozza: „Forrásra és borseprűre fehérbornál legfeljebb 10%, vörösbornál pedig 6%, továbbá elpárolgás és apadás címén évenként 2%-os adómentes leszámításnak van helye. Már megadózott bor után apadás stb. címen leszámításnak nincs helye. Ezen jogszabályok a leszámítási százalékot tehát csak maximálják, nem írják azonban minden községre nézve egységes, kötelező arányban elő, illyképen meg lehetik, hogy egyes városok vagy köz-

ségek nem 10%-os, hanem csak 8%-os alapon számítják le a forrás és borseprű arányát. — Mindazonáltal, ha a pomázi járási vendéglősök úgy vélik, hogy a leszámítási százalékkules rájuk nézve sérelmes, a fentemlített rendelethez csatolt szabályrendelet 5. szakaszának 2. bekezdése értelmében a megállapított adó helyessége kérdésében méltányossági alapon felebezéssel élhetnek, amely a vármegyei közigazgatási bizottság adóügyi bizottságához intézendő, de a községi előjárásánál nyújtandó be.

Nem sikerült a vendéglői záróra-rendeletet kijátszani.

Egy pénzügyőrségi lapban olvassuk, hogy egy vidéki korlátlan italmérő, aki engedélyét korezmai iparengedélye alapján nyerte és gyakorolja, kávéházi iparengedélyt szerzett, hogy üzletét a korezmai üzletre meghatározott időn túl is nyitva tarthassa. Az engedélyes egyáltalában nem akar kávéházat berendezni és kávéházi korlátolt italmérési engedélyért folyamodni, sem pedig korezmai iparengedélyéről lemondani. A kávéházi iparengedélyt csak azért szerezte be, hogy azzal a zárórát ellenőrző közegeket félrevezesse és hogy a korezmai üzletre vonatkozó nyitva tartási időt kijátsza. Miután az italmérési törvény V. U. 6. §-ának első bekezdése értelmében kávéházi iparengedéllyel ellátott vendéglőre vagy korezmára korlátlan italmérési engedély nem adható ez a kis turpiság kellemetlen következményekkel fog járni.

Kereskedelmi ügyletek megbíráásával nem a használt kifejezés betűszerinti értelme, hanem a szerződő felek akaratát az irányadó.

Az alperes jogelődje, egy írástudatlan özevgyasszony, vidéki korezmája részére három hordó bort rendelt a felperes bornyagykereskedőnél. Felperes ügynöke a kötgjegyet három „transzport-hordóról“ állította ki. A kötlevel alapján a felperes három, egyenként kb. 4 hektóliteres hordót le is szállított és ennek árát az alperes ki is fizette. Felperes utóbb további 12 hektóliter bor átvételére indít keresetet, azt vitatván, hogy a borkereskedelmi szokások szerint a „transzport-hordó“ kifejezés egyenként cea 650—850 liter űrtartalmú hordót jelent és így ő eddig még csak a kötlevel szerinti bormennyiség felét szállította le. A budapesti Tábla, mint fellebezési bíróság, a következő indoklással jogerősen elutasítja a keresetet.

Az állandó bírói gyakorlat szerint ugyan a kereskedők egymásközötti ügyleteiknél a tényleges szokások is figyelembevehetők; mégis ez a jogszabály csak akkor alkalmazható, amidőn hasonló üzemághoz tartozó és úgy gazdaságilag, mint üzleti ismeretek szempontjából is egyenrangú ügyletkötő felek állanak szemben. A kir. ítélőtábla felfogása szerint azonban erről a jelen esetben nem lehet szó, mivel a fentebbieken megállapított tényállás szerint a jelen per alapját képező ügyletkötésnél egy nagy borkereskedő cégnek a

YESTOR ételízestő-
húskivonat
Minden ételt izbe és táperőben
feljavít!
A Yestor lorró vízzel, kevés zsira-
dek hozzáadásával kitűnő erőleves ad
Gyártja: Herceg Esterházy
Husárúgyár, Kapuvár

legteljesebb üzleti gyakorlattal és szaktudással rendelkező képviselője állott szemben egy igen alacsony műveltségű, írástudatlan és a tanuvalomások szerint is könnyen befolyásolható korezmárosnővel, akinek üzletköre a felperesi cég üzletkörével még csak össze sem hasonlítható, minthogy továbbá a K. T. 265. és 266. §§-ai értelmében vita esetében a kereskedelmi ügyletek megbírálásánál nem a használt kifejezés betűszerinti értelme, hanem elsősorban a szerződő felek akaratát irányadó, amikor is a szerződés szavai az ellenkező bizonyításának hiányában közönséges értelmükben vendők, mint-hogy végül a mindennapi forgalomban a transzport-hordó kifejezés általánosan alig ismeretes és annak jelentőségét illetően is aránytalan nagy eltérések mutatkoznak: ezért a kir. ítélőtábla a jelen esetben azt a tényállást állapította meg, hogy az alperesi jogelődjü ügyletkötő szándéka nem a felperes által vitatott űrtartalmú „transzport-hordókra“, hanem csupán közönséges értelemben vett három hordó bornak megrendelésére irányult, amely megrendelés pedig az elsőzben leszállított ca 12 hektóliter borral teljesítést is nyert. (Bp. T. IX. 8420—1929. Ury, 1931. II. 16.)

Nem ült le a vádlottak padjára, mert még sohasem ült ott.

Egy göcsejvidéki hetvenhat éves korezmáros került a minap a zalaegerszegi törvényszék Czikó-tanácsa elé. Zsarolás kísérletével és becsületsértés vádolta az ügyész, mert a korezmáros állítólag levélben megfenyegette a község egyik tisztviselőjét, hogyha nem fizeti ki neki alig 20 pengős korezmai tartozását, jelentést tesz a felettes hatóságnak. Amikor a vádlott kihallgatását befejezték, az elnök intett neki, hogy üljön le. Az öreg korezmáros azonban nem engedelmessékedett. Mint mondotta, sohasem ült még a vádlottak padján, azért inkább engedjék meg neki, hogy állhasson. A bíróság ehhez hozzá is járult és így a vádlott végig állotta a tárgyalást, amely azzal végződött, hogy hetven pengőre ítélték becsületsértésért, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették. Vajjon fizettet-e ezután a tisztviselő neki?

Gyászrovat.

Mátyás Gábor magyaróvári szállodás anyósa, Papp Istvánné rövid szenvedés után Györszentmártonban meghalt.

Punk János budapesti vendéglős május 19-én hosszabb szenvedés után 46 éves korában elhunyt. Az elhunyt a „Vendéglősök és Korezmárosok Temetkezési Egyesületének“ tagja volt.

A Fogaadó-Magyar
Vendéglős
állandó melléklete

A KORCSMÁROS

A korcsmaiparérde-
keit képviselő szak-
lap

Tudnivaló.

A Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete Budapesti Korcsmárosok Szakosztálya hivatalos helyisége VI. Aradi uca 11. sz. alatt van. A tagoknak minden szakmabeli ügyben díjmentesen áll rendelkezésre.

Hivatalos órák: vasár- és ünnepnapok kivételével minden nap d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Telefon: Aut. 188-98.

Az egyesület ügyésze dr. Stéger Béla ügyvéd, a hozzáforduló tagoknak naponta délután 4—6-ig díjmentesen jogi tanácsal szolgál. Iroda: IX. Ferenc-körút 37. Telefon: J. 379—88.

Borpiac

A borpiac

Az üzletkötések nyugodtan történnek, ugylátszik a kereslet és kínálat egymásra talált. Főleg könnyebb áruban történnek nagyobb üzletek, ami a közlő aratásnak tulajdonítható. Tekintettel arra, hogy a bor olesó, ugylátszik az aratási munkálatoknál nagyobb fogyasztás lesz borban, mint egyéb szeszitalokban. Különösen a Dumántulon van nagyobb üzlet. A nagykereskedelemben 1.3—1.4 alapon történnek flott üzletek és így többek között elkelt Bácsalmáson 250 hl 12.5 fokos 16 fillérrért, Tiszaugon 300 hl 13 fokos szép vegyes urasági tétel 18 fillérrért, Szabadszálláson 12.5 fokos 16.5 fillérrért, míg Hevesen 400 hl 10.6—11 fokos 1.35 filléres alapon és Miskolcon 14 fokos 1.45 filléres alapon frankó Budapest. — Ugyanaskal közöljük, hogy a pécsi székekaptalan Wienbe eladott egy vagon 1929. és 1930. évi furmintot (13—14 fokos) 60 fillérrért.

A szőlők nagy átlagban szépek, ha csak a bekövetkezett esős időjárás miatt a peronospora nem lép fel.

Gyöngyösön közepes kereslet és kínálat mellett jelentik, hogy elkelt 150 hl 11 fokos 15 fillérrért, 50 hl 12 fokos 19 fillérrért, 80 hl 13 fokos 23 fillérrért, 35 hl 12 fokos burgundi 20 fillérrért és 5 hl 16 fokos esemegebor 1 pengőért. Az előző héten körülbelül 3—4000 hl eszerbált gazdát, 15—22 filléres áron.

Szekszárdon a kereslet megélnkült. Kommers borokért fokonként 1.3 fillért fizetnek budapesti, illetőleg budafoki borkereskedők. Az elmúlt héten néhány vagon bor elment Szekszárdról.

Törköly. A termelés fokozatosan eszéken és megállapítható, hogy a földkben lévő készletek is erősen fogynak. Az árak változatlanul 2.60—2.75 pengő között mozognak.

Seprő. Hektoliterfokonként 2.90—3.—pengő körül van kereslet.

Szilvrium. Ebben a cikkben állandóan történnek kötések és így az árak változatlanok. Nyárszilva 5.30, kékszil-

va 5.70, prémiosus kékszilva 6 pengő.

Borpárlat. Árak: 3.40—3.60 pengő.

A jegyzett árak ab főzde hordó nélkül, a mindenkor érvényben lévő forgalmi adó külön felszámítása mellett. (B. Lapok).

Hivatalos jelentés a szőlők állapotáról.

A m. kir. szőlészeti és borászati ker. felügyelők részletes májusi jelentései a következők:

Az újbor ára Malligand-fokonként 1.2—2.5 fillér. Az óbor ára pedig minőség és fajta szerint literenként 50—60 fillér között mozog. A borkínálat élénk

Budapesti kerület: Az utolsó héten beállott meleg verőfényes napok és langyos esők nagyon kedveztek a szőlőknek. A borárak némileg javultak.

Kecskemét és környéke. A fejlődési kedvezően befolyásolja az állandósult meleg idő. A borforgalom élénkült mutat.

Szegedi kerület. Borszőlőfajtáknak esemegezőlővé való átoltása által a esemegezőlő-területek megnövekedtek. Borforgalom lanyha, kínálat tartózkodó.

Veszprémi kerület. A beköszöntött meleg és esőkkel kísért időjárás a szőlők általános fakadását megindította, úgyannira, hogy a védettebb fekvésekben araszos hajtások is találhatók. A borkínálat elég élénk, a kereslet azonban esekély.

Pécsi kerület. A nagy meleg hatására a szőlő jól fejlődik és sok helyütt már a fiirt is kezd mutatkozni. Elsőrendű minőségű siklósi, pécsi, villányi borért 50—60 fillért fizetnek. Vörösbokok iránt a kereslet nagy, egyebekben gyenge.

Miskolci kerület. A beköszöntött melegebb időjárásra a szőlők fakadása megindult. A borforgalom változatlanul szünetel.

Eger és vidéke. Az áprilisi erős éjjeli lehülések a nyitott aljszőlők rügyeiben, nemkülönbön azon homoki szőlőkben is, amelyek már nyitva voltak, érzékeny károkat okoztak. A boreladás csaknem teljesen szünetel.

Tarcal és Tokajhegyaljai kerület. A meleg időjárás folytán a szőlő rügyei erősen duzzadni kezdtek és ma már a legnagyobb hajtások 10—15 cm-re fejlődtek. Boreladás nem volt.

Soproni kerület. Az utóbbi napos, meleg időjárás befolyása alatt a szőlő fejlődése mindenütt szépen megindult. A bor ára literenként 30—35 fillér között mozog.

Tapolcai kerület. Szőlőkben a tavaszi munkák az első mélykapálás kivételével, amely folyik, befejezést nyertek. Szőlő egyenletesen fakad. A bor ára minőség és szeszfok szerint 25—30 fillér. Borforgalom gyenge.

Nyiregyházi kerület. A szőlő már ja-

vában fakad. A hajtások vastagok, erőteljesek s 10—15 cm hosszúak. A borforgalom lanyha.

A korcsmaipar munkakörének szűkítése.

Tudvalevőleg a 78.000—1923. K. M. rendelet 130. §. második bekezdése megengedi, hogy 20.000-nél kevesebb lakóssal bíró helyiségekben, tekintet nélkül arra, hogy van-e ott szakképzett vendéglős, a korcsmaiparosok egyféle meleg ételt és pedig villasreggelire egyféle húsétel, tojás vagy tojásból készült rántotta, továbbá mindennemű kolbászaru, ebédre és vacsorára pedig egyféle leves, egyféle főzelék, egyféle feltétel, egyféle (főt vagy sült) hús és egyféle tészta szolgáltatható ki. Ellenben 20.000-en felüli lakóssal bíró helyiségekben csak akkor, ha abban a helységben szakképzett vendéglős nincsen. A vidéki vendéglősök most azt kívánják, hogy a fentidézett rendelet 130-ik §-a olyan irányban módosíttassék, hogy a rendeletben felsorolt meleg ételek készítését és kiszolgálását csak azoknak a korcsmáknak engednék meg, amelyek olyan kis- és nagyközségekben vannak, — amelyeknek lélekszáma 5000-nél nem több.

A korcsmaipart újabb jogfosztás éri. Az új záróra rendeletben a korcsma üzleti záróját korábban állapították meg mint a vendéglői üzletét. Most meg az 1922. évi XII. tc.-ben biztosított jogot kívánják megnyirbálni. Véleményünk szerint ez nem megoldás. A korcsmaipart is képesítéshez kellene kötni.

A SZAKMA

TÁRSASÖSSZEJÖVETELEI.

Vendéglősök Jóbarát asztaltársasága

1931 május 29. Péntek. Este 8 óraor vendéglősök vacsorája Bandl Józsefnél (IV. Mária Valéria uca 2.). — Junius 3. Szerda. Este 7 óraor Jóbarátok vacsorája Nagy Zsigmondnál (IX. Soroksári út 35.). — Junius 5. Péntek. D. e. 10 óraor Gundel János és id. Kommer Ferenc emlékét ápoló asztaltársaság összejövetele Keresztes Edénél V. Vigadó tér 3.). — Junius 10. Szerda. Este 7 óraor Jóbarátok vacsorája Ammer Jánosnál (I. Etele tér 7.). — Junius 12. Péntek. Este 8 óraor vendéglősök vacsorája Márkus Imrénél (III., Alsó-margitsziget).

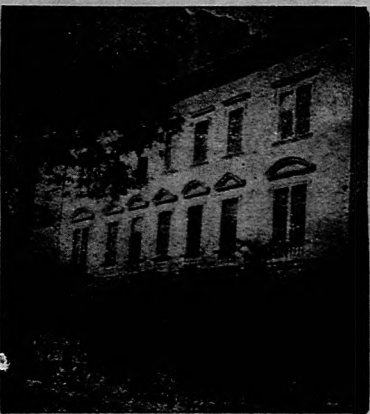
A szerkesztésért felelős:

Póseh Gyula, kiadó.

Segédszerkesztő: Fekete Gyula.

Merkantil-nyomda. Hunyadi uca 45.

Közvetítette és kialakította **134.000 P** vé-
telárért: **ZWILLINGER GYÓZÓ** in-
gatlanügynökségi iroda, Budapest,
VII, Erzsébet körút 29. Tel: J. 403-13.



MÜNNICH ALADAR műépítész, tör-
vényeszi hites szakértő által megál-
lapított forgalmi becsértéke **286.000 P**.

A Szállodások, Vendéglők, Kávások
slb. Országos Nyugdíjgyesülete Szék-
háza, VII. Aréna út 15.
354 □ öln

A magyar serfőzés története

Írta: dr. Bevilaqua-Borsódy Béla.

A serfőzés a legrégebb magyar kéz-
műesség, egykorú a keleti bőrfeldol-
gozó magyar timársággal. Ez a kézmű-
esség — mai szóval ipar — az ázsiai
magyarság vándorló, nomád életével
kapcsolatos. A marhalegeltető nomád
magyar nem élt olyan helyhez kötött
életet, hogy szőlőműveléssel foglalkoz-
hatott volna. A szőlőművelés őshazája
Kisázsia, az ázsiai magyarság is innen
vette át, serfőzését azonban maga te-
remtette meg és a komlót — nevével
együtt — a magyarság és a vele rokon
tatar-török népek adták át Európá-
nak. Űres mende-monda az, hogy a ser-
főzés német találmány, hogy Bajor-
ország a ser készítésének őshazája,
mert az északi német serfőzés régebbi,
mint a bajor. Ez utóbbi csak 1600. táj-
ban lendül fel.

Az árpa, búza és komló nevei ősmag-
yar nevek. A ser, sör, sur, sarab, surb,
serb, sörb italt és pedig fehér, sárgás
italt jelent. A bora, boza szó ugyan-
csak italt jelent. A magyar serivás ott
van a régi magyar büvölő-bájoló, ráol-
vasó, sipos, dobos, táncos, énekes rege-
sek, vagyis a betegre jót, az egészsé-
gesre szerencsét regőlő javasok énekei-
ben. Az elhalt ösöknék a régi magyar
lélekvándorlás hit szerint bolygó lel-
keket az ősi magyarság sörös lakomával
tisztelte: a halott magyar lelke ősi hit
szerint a neve emlékezetére rendezett,
kizárólagosan sörös lakomán lóháton
jelent meg. Még 1120-tól 1260-ig is kö-
zségséges szokás, hogy magyar urak
több szolgasoros parasztjukat telkes,

szabad jobbágyvá teszik, ezeket torlök-
nak vagy lelkösöknek, avagy torló lel-
kösöknek, dusnokoknak nevezik. A lel-
kös torlatak Urok bolygó lelke egész-
ségére, sörrel lakoltatták meg Urokat.
Innen származik a tor és lakolás szó.
A duskálók, vagyis a lelkösök neve a
duskálás szóban él.

A serfőzés olyan népi munka 1000—
1250. között, hogy minden dunántúli
jobbágy és zsellérfalunak van közös
serfőzőháza. A dunántúli zsellérfalvak
úgy adóznak a pannonhalmi Apátur-
nak serrel, mint a föld egyéb terméke-
vel. És innen származik az, ami telje-
sen különbözővé teszi a középkori ma-
gyar serfőzést a külfölditől. Külföldön
a serfőzés jog, Magyarországon szá-
badság. Minden telkesnek szabadsága
van sert főzni; nemes, jobbágy, városi
polgár, pap serfőzése között különbség
nincsen. Csak 1526., vagyis a Mohácsi
Veszedelem után próbálják megnyir-
bálni a paraszti üstök szabadságát. —
Ekkor foglalja törvénybe az Ország-
gyűlés a paraszti seres szabadságát.
A földetlen zsellér azonban ettől kezd-
ve nem főzhet sert.

Mikor 1100. után francia telepések
jönnek magyar földre, nálunk már vi-
rágzó serfőzés folyik. Az 1242., vagyis
a tatárjárás után jövő német telepések
városainkban német serfőzést üznek.
Ennek azonban nincs hatása a falusi
nemesség és jobbágyság magyar ser-
főzésére. A magyar Országgyűlés a
városoknak és polgáraiknak is teljes
serfőző szabadságot ad.

Ennek az az eredménye, hogy min-
den város minden polgára maga főz
sert és házában maga méri ki. Bártfán
és Budán még 1400-ban sincsen seres
koresma: minden polgár maga méri
sörét fizető vendégeinek. Innen szá-
rmazik a vendéglő szó. 1600. táján válik
a vendéglősség külön iparrá. A szálló-
sok azonban már 1250. körül külön ke-
resetű polgárok.

Hihetetlenül gazdag a magyar serfő-
zés középkori története. Pozsonyban
az 1300-as években már a város jeges
dézsában hűti a sert. A bártfai ser már
1400-ban világhírű. A szabad székeleyek
nek ősi seres szabadságuk van. A
brassaiak Konstantinápolyig szállítják
serüket.

Mig Európa csak későn kezd hasz-
nálni a komlót, magyar földön mindig
komlózták a sert, csak az volt a baj,
hogy vadkomlót használtak. Az észak-
vidéki nemesített lengyel, orosz, szil-
viai és cseh komló túlszárnyalta taní-
tomesterét, a magyar-török-tatar kom-
lót.

A városokban kialakuló céhi élet tör-
vényre teszi a Seres Testvérség szent-
nek tartott serivásait. Se szeri, se szá-
ma a seres szokásoknak. A Seres Test-
vérségekben a Céhek szent dalok ének-
lése közben közös serleghől isszák a
sert. Ez merev, szertartásos ivás. Tilos
a köhintés. A főcémester áll a két
mester tartja a tálát, hogy a serből egy
csepp a földre ne cseppenjen; ha ez
megtörténik, súlyos bírság esik. A Ko-
szoruban már vidám, dévaj énekes, ke-
délyes szerzés folyt, itt már nem voltak
büntetések.

1500. táján keletkeznek az első városi
serfőzőcéhek. Legrégibb a kassai. Kül-
lön serfőzővidékek keletkeznek. A treu-

csénvidéki Tót Ser a Vágon és a Dunán
jár le az Alföldre, Komárom lesz a
legnagyobb serkereskedő város. A
Szepeesség és Bárta sert szállít Len-
gyelországra, Brassó Moldvába, Ha-
vasalföldre és Törökországban.

A törökről mende-monda tartja, hogy
nem volna serivó és borivó, Budán,
Pesten, Székesfehérvárott, Pécsen,
Szolnokon nagy török, nagy serfőzőhá-
zak vannak. Minden Gyertyás Házban
és Föstött Házban (ez a magyar „Tarka
Koresmák“ nevének eredete), nem a
„Tarka abrosz“ issza a sert a török.
Az Alföldön főzik az ősrégi kun-tatar
kölessert, a Bizasert.

Buda serfőzése 1300-tól 1815-ig tart.
Pest serfőzése 1687-től máig folytonos.
A világhírű pesti Serfőző Céh lesz
1720-tól kezdve az ország Főserfőzőcéhe
s ekkor kezd pusztulni a paraszti serfő-
zés. Minden városnak van külön városi
serfőzőháza, ekkor kezdenek bejönni
az akkor már híres bajor serfőző mes-
terek, akik itt teljesen elmagyarosod-
nak s mind tagja a pesti Főcéhnek. A
Céh szigorúan őrködik a serfőző mai-
vesség becsülete fölött, kontárt nem
tűr meg.

Mátyás király serivó ember volt.
Igazolható, hogy míg asztalának urai
nehéz görög és olasz borokat isznak és
nehéz, fekete buzasert, ő csak könnyű
fehér sert és közepnehéz árpasert iszik.
II. Lajos király, Rákóczi György és
Apaffy Mihály komoly serivők. A ma-
gyar gyárszerű nagyipari serfőzés me-
gteremtője II. Rákóczi Ferenc fejede-
lem. A pesti serfőzés szabaddá tételé-
nek üttörője a nagylenkezetű József
Nádor. A török utáni legnevesebb pesti
serfőzőmester Jakab Mester, aki pesti
tanácsnok és polgármester lett.

A pesti serfőzés igaz í megteremtője
Nemes Mayerffy Ferenc táblabíró,
gróf Széchenyi István bizalmasa, Kos-
suth Lajos sokat tett a serfőzés tekni-
kájának tökéletesítéséért. A kőbányai
pincéket — IV. Béla király 1242. utáni
kőfőjtő tárnáit — Schmidt Péter pesti
születésű serfőzőmester 1844-ben kezdi
először seres pincének használni. 1855-
ben keletkeznek a Kőbányai Serfőzőház
Társulat, melyet pesti építőmesterek és
ácsmesterek alapítanak.

A Céh 1872-ben szűnt meg. Védő-
szentje Szent Flóriánus volt. A régi
serfőzőéletnek és a seres házaknak gaz-
dag, szép, színes életük volt. A régi
pest-budai cégeeres vendéglősöknek
gyönyörű cégeik voltak. Minden céh-
nek külön serivója volt, a Ficzkosér
nevi könnyű fehér sert külön szobák-
ban mérték. A régi sermereknek kül-
lön tánctermei voltak. 1750-től minden
pest-budai serházban tekepálya is volt.

Pest és Buda nemes Tanácsa kegyet-
len szigorúsággal büntette a külföldi
ser becsempészését s ez a magyarázata
annak, hogy a pesti serfőzés már a 18.

**Beszerezte már
a Koreszmai hitel
eltörléséről szóló
új plakátot**



**Keveset használt
National Register
Cassa eladó.
Haász Józsefnél
vendéglős
Budafokon, Árpád u 54**

század végén olyan versenyképes lett, hogy a vidék serfőzése lassan visszafejlődött. A Céh okos, józan politikája is szigorúan védte a magyar, illetőleg a pesti serfőzés érdekeit. Országos főméltóságú nagyurak által behozott sert is elkoboztak 1843. előtt. Mikor 1849-ben az elnyomatás alatt megnyilvánultak a határok, a kőbányai serfőzés játszva állotta a versenyt az idegen serrel szemben, noha serfőző és sermítő egyformán görnyedt a Szergasz, az ősi seradó terhe alatt.

A magyar vendéglősség erényei kiegészítettek a serfőzés mestereinek kiválóságait. Petőfi Sándor atyja, nemes Petrovics János a „jó öreg koresmáros”, típusa lett a magyar vendéglősnek. A cégért a vendéglő viselte. A iparág magyarságának jele a sok Magyar Korona, Magyar Király, Zrinyi, Két Huszár, Három Huszár, Buda Városához cégér. A Zenélő Óra, a Komló, a Csiga, a Zrinyi, az Arany Ökör a magyar irodalom és a magyar szabadságharc történetétől elválaszthatatlan sermítő helyek. Még a „Pillwax”-ban is itták a sert a Márciusi Ifjak.

A magyar vendéglősség szerepe a magyar serrel élés történeténe egyik felét jelenti.

A szállodások, Vendéglősök, Kávésók, Koresmárosok és Alkalmzotainak Országos Nyugdíjgyesülete

május 15-én Malosik Ferenc elnöklete alatt tartotta 4-ik évi közgyűlését. Elnöki megnyitót után Bolgár Menyhért titkár részletesen beszámolt az egyesület 4-ik évi működéséről s az évi jelentés kétségbevonhatatlan bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy a hosszantartó súlyos gazdasági válság sem tudta szilárd alapokra fektetett intézeteink egyensúlyát megérinteni. Az elmúlt év folyamán az egyesületi va-

gyon ingatlanba fektetett, amelyben az egyesület vezetősége újszólván féláron vásárolta meg az Aréna út 15. sz. alatti cca 369 négyszögletes területen fekvő, rendkívül szilárdan épített kétemeletes bérházat, ahol investált tőkénk még a mai rendkívül alacsony 1917 évi alapberek mellett is 7% jövedelmet hoz a bankbetétek után ezidő szerint fizetett 5% helyett. A lakások bérének felszabadítása esetén jövedelmünk még lényegesen emelkedni fog és így e nagyon előnyös házvétele az igazgatóság böles előrelátását bizonyítja. Titkár bejelentette, hogy a múlt évi közgyűlés által eszközölt alapszabálymódosítást a minisztérium jóváhagyta és hogy a ker. előjáróság megtartott hivatali vizsgálata az adminisztrációt és az egyesületi vagyon kezelését illetőleg mindent rendben talál.

A számvizsgálóbizottság hasonló tartalmu jelentésének felolvasása után titkár előterjesztette a múlt évi zárszámadásokat és a f. évi költségvetést. Az előterjesztett múlt évi mérlegszámja szerint a vagyon 27000 és az üzleti felesleg 8000 pengővel gyarapodott, míg a f. évi költségvetés az előző évi keretek között mozog. A mérleg- és eredményszámola adatai beszédes bizonyítékai egyesületünk gyönyörű fejlődésének, mely elsősorban a tagok pontos fizetési készségének, továbbá annak köszönhető, hogy az igazgatóság az egyesület vagyonának megőrzése felett féltő gonddal örökdió és mindenkor a legmesszebbmenő takarékoságot tartja szem előtt. A zárszámadások és költségvetés elfogadása után a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, mint a számvizsgálóbizottságnak a felmentvényt megadta és indítványok hiányában elnök zárószavai után a közgyűlés véget ért.

M. kir. állami rendőrség szegedi kapitánysága.

3020—1930 kih. szám.

ITELETKIVONAT.

A m. kir. állami rendőrség szegedi kapitányságának alólirott rendőrbírája Szegeden 1930. év október hó 6-án megtartott tárgyaláson 3020 kih. 1930. sz. jogerős ítéletével **Muskó Györgyné**: Király Mária 52 éves, román. kath. vallású, szegedi Röske 392 sz. lakos vendég-
lőst a borkak vízzel történt meghamisítása és a hamisított borkak forgalombahozatala miatt 8 napi elzárásra, 30 pengő pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén további 3 napi elzárásra lesz átváltoztatva, ezenkívül 60 P eljárási költség és 4 P kárdij megfizetésére ítélt és egyben az ítéletnek terhelte költségére a „Szegedi Új Nemzedék” című napilapban és a „Fogadó” című szakkaliban való közzétételét és a jogerős ítéletnek a szegedi m. kir. pénzügyigazgatósággal való közlését elrendelte. Szeged, 1930 év október hó 6-án. dr. Véber Árpád s. k. m. kir. rendőrkapitány, rendőrbíró. H. P.

A kivonat hitelül

Szeged, 1931 május 18-án.

Olvashatatlan aláírás
hiv. tiszt.

DREHER BAKSÖR

Sörscapok, állványok, szivattyúk,

víziszfító-készülék és berendezési szerelvények javítások gyári árban

MIKA rézárugyár, Budapest VII, Kazinczy ucca 47.

A Sárvár Vidéki Ipartestület tulajdonát képező székházban lévő

vendéglő, kávéház, szállodai helyiségek,

amely Sárvárott a legforgalmasabb helyen van, **azonnali belépéssel bérbeadó.** Bővebb felvilágosítással a Sárvár Vidéki Ipartestület szolgál Sárvárott.

FŐSÖR

maláta pezsgő

Vendéglősök, Korcsmárosok, Kávésók és Ifalmérők figyelmébe!

Kötelező a kifüggesztése az 1929. évi X. t.-c. alapján készült

Új Borförvény-kivonat plakátja drb.-ja **90 fill.**

Legalább 20 darab vételénél darabja 80 fillér.

A korcsmai hitel előlrléséről szóló plakát „ **60 fill.**

(Kifüggesztése kötelező minden helyiségben.)

Fiatalkorúak szeszfilalmáról (1927. évi XXXIII. t.-c.) szóló plakát „ **40 fill.**

Padlóra köpni fillos plakát „ **40 fill.**

Eneklés és lármázás hatóságilag tiltva van plakátja „ **40 fill.**

Káromkodás, trágár beszéd fillos plakát „ **40 fill.**

Vidéki rendelésnél a plakátok — a portókölség miatt — darabonként 20 fillérral drágábbak.

Az összes plakátok kemény papíron készültek. — Kaphatók a „Fogadó — Magyar Vendéglős” kiadóhivatalában, Budapest, VI., Aradi ucca 11. sz.

Ajánlatos a plakátok árát akár levélbélyegekből, 10 és 20 filléres címletekben előre beküldeni, miután az utánvét melletti küldésnél igen nagy a portókölség.